

Gyergyói élet

Mükedvelő színház.

Ezelőtt két évvel a „Gyergyói Lapok” hasábjain mutattunk rá mükedvelésünk hanyatlására, de főleg azokra a szinpadai hiányosságokra, melyek szinte lehetelenné tették a színjátszást.

Est a kérdést akkor, ebben a formában alaposan ki is merítettük. Heteken keresztül tartó cikkesek, vélemények és hozzászólások eredményeként meg is alakult a mükedvelő együttes, amely asztan hatalmas lendülettel fogott hozzá a megvalósításához. Valójában városunk — keletenél több — jótékony és kulturális egyesületei évenkénti előadásainak megrendezését is, avval a szándékkal, hogy tagjait minél többet foglalkoztassa a ha azok egyik vagy másik egyesületben szerepet vállaltaknak, erőt ne fordítsanak.

Bulyos vállalkozás volt, de megoldottuk.

Szebbnél-szebb és hovatovább nívósabb előadások következtek. Az előadott darabok irodalmi és erkölcsi értéket képviseltek, amire az együttes mindig nagy lelkesedéssel készült s az előadások minden egyes esetben kultúresemény számba mentek.

A megrendezett előadások főcélja nemcsak a „brevet” volt.

A közönség, aki már előre írtózott a mükedvelői előadásokról és reggen kopogta váit de mind-eg egyforma dicsőítőkről, új lelkesedéssel és bizalommal látta a megújulást és kitüntetett partifogásával tette lehetővé, hogy szinpadunk alig felel alatt, úgy külsőleg, mint belső formájában új színbe öltözött.

A mükedvelő együttes mint az ipartestület egyik alkotója működött.

Stengel Károly ipartestületi elnök nemes törekvései, melyek mindegyike csak a szebb és jobb megoldások keresését, felemelését szimultán a mükedvelés gondolatához és úgy együttes erővel meg is találtuk a helyes utat az ifjúság neveléséhez.

Csak... kette törtünk. Az ipartestületek felosztása, a megszokott mükedvelő garda működését is megbeszélés. Nehéz, szinte lehetetlenségnek látszott az újra felépítés.

Leromlott gazdasági helyzet, pénzhány? ... Hozzáértés hiánya? A szempert és joert való lelkesedni tudás hiánya? D-hogy? A nemtoródság!

Igen, a nemtoródság!

De itt álljunk csak meg egy pillanatra és ne legyünk igazságtalanok. Van Gheorgheni-ben három fiatalember, akiknek nevet fel kell jegyezni. Az egyik *Uj Zsuzsanna*, a második *Strasszer József*, a harmadik *Biro Károly*. De ezek közül is legjobb sorozat *Uj Zsuzsanna*, aki soha egy pillanatra sem vesztette szem elől a mükedvelés gondolatát, aki fáradságot nem ismerve dolgozott, csak hogy felismerje a társaság és elterhesse annak az eszmének a megvalósítását, melynek elterhesse nem a pénz, nem az önzés és a büszkeség magatartás működsége, hanem a szép és jó iránt való lelkesedés, az önképes helyes irányának ismerete és a kulturális fejlődés józan megvalósítása.

A mükedvelő garda újból megalakult. És a garda vez. akik meg fogják csinálni a mükedvelő szinpadot és főleg olyan gardát nevelnek, amelyik meg fogja érteni, hogy kulturális feladatát végen, amikor szinpadon szerepel. Tenni azt annál az önzetlen lelkesedéssel és hittel, hogy megintseleis legyen részére a közönség szerep. Mükedvelő garda, amely kulturális szerepet tudja majd tenni a mükedvelő előadásokat.

Hozzá, hogy ez a garda meg fogja csinálni és meg fogja ez tenni a maga szinpadát, amit szeret és a közönséggel is meg fogja szeretetni.

Ötven év üdvözlőjük a három fiatalember nemes szándékú törekvését, melyben kulturális előmozdításuk egyik eszközet látjuk.

Cs. L.

Székelyek eredete.

(3) A székelyek személy-, hely-, dűlő stb. nevei csaknem mind megváltak a dunántúli Arpad-kori nevelés a legelső oklevelek tanuikodása szerint. Hogy a székely szabados állapotú királyi várőr, tehát az Arpad királyi hadifoglya, és kitűnik egy 1217. évi oklevél a Varadi Regessumban, mely szerint Binarvár „Székely-szék” nevű szász nagyságának varőrei (civilis, castellanus) Enej stb. fauodói a birajuz, ispanjuz elől a szász hadifoglya (impecieruz) meg Dsont, hogy ő szabados volt; és pedig szász vadékosok, hogy ő szabados volt. Tehát a székely szabados vitesszel nem voltak szabadosok, hanem hadifoglyok. Ilyenek voltak a baranyavári lepánsz tartozó vagy székelyek szászai és 1067-18, mert jutalmul őket IV. Béla és V. István a királyi utazó szabados varőrokból szabados szervizetke, többesre pancois rendez vitesszke, lovagokká tették, akik csakhamar fővitesszke és hivatalosan is elnyerték a „nemes”, (kiváló nemből, régebben főnemből) címet. — Minden képműködési menten, logikus kritikai, a szász módjerevel a székelyek eredetere, csak egyetlen megoldásnak marad: a bolgár eredet. A bolgárak elien pedig a nagy bolgár-mészárszék, a bolgár nagy elgyőngyítés. „Bolgar oia” Vasil (Basil, Vasil) görög császár híres ideje után sokáig nincs szász hadifoglya, 1020 előtt pedig Arpad családjának csak a hozfoglalás előtt évenben volt ismeretesebb háborúja Riekozsból, 894 táján. Tizenharom évvel utóbb Dajhosi irab-perasa földrajzról, majd Iou Rosate azt írják, hogy a magyarok a szászokhoz a bolgárak és az osztrákok, akik szintén bolgárak. Est az osztrák nevet többféle-

Sápadt a kicsi!

— Ha nem akar tejet inni, megpróbálhatjuk a kávé. Ezt a gyermekek szívesen isszák, kivált ha illatos jóízű Kathreiner-ből és Valódi Franck-ból van készítve. A tejeskávé azonkívül egészséges is. És hogy a jó, tápláló Kathreinerből készült kávé annyira olcsó is, az sem hátrány!

tonaság a németek számára főlegessé vált, sőt talán gyűlöletes volt és felismerte az olimesítés veszélyesét; mikor éppen a Barcaság megszábadult a vaskezü uraktól, a német lovagoktól és telepeseik poldája a telepítés keleti-északi folytatására csábította a székelyeket: akkor kerekedtek föl a székelyek és kezdtek áttelepedni a (mai Szász-) Sebesről a sebsől, vagy sebsől, a küüllői (Szász-) Kesdéről a késdi új Székelyföldre (1225—1231) stb.

„Hucok lsten-kardja, azt a csodát tette, Hucok ivadékát maig segítette.”

Üres a Nezőtér, „sötét a Rivalda”.

Irta: Vigh Ernő.

Egymás mellett ülünk, Ernő meg én. A rendkívül meggyerő modoru és még mindig „jó képü” Vigh Ernőt cigarettával kínálom.

Ne kínálj, hiszen tudod, hogy csak közelebb segít az örökkévalóságához — mondja. Asonban együtt füstölünk.

Egy könyvet hostam... tudom szeretni fogod. Olvasd el...

Előzeteli — mondom, — az éjjel végig olvastam.

De...

Várjál csak Ernőkém. Igaz-e, hogy oltáncoltad a szivvedet? Oda dobtad a nagyközönségnek, hogy mulasson, neveszen és élvezzon, míg Te... egészséged teljeseen felőrölve távolodtál a rivalda csillogó fényétől, ami az életet és a boldogságot jelentette számodra? Ugy-e így írod? A gép megállt!

Amikor egy ember áldozata lett munkájának, — olyan az annak a munkának, ami a Közé. Aki az emberiség egyik legszebb kincsét szolgálta a kulturán keresztül a szórakoztatás nagy munkáját, mert a szórakozni vágyó embernek nagy kincs a szórakozás. Aki szivvel-lélekkel tudása legjavát adta a nemes cél érdekében azért, hogy embertársait szórakoztassa, kacagást és mulatságot adjon: beteg lett.

Éltáncolta a szivét. Kitanácolta a lelkét. Felőrölte az időségt és élvezette a pénzét...

Ernő köhögött...

A tüdeje, a rossz tüdeje válaszolt s nekem valami szorongatta a torkom. Mert Vigh Ernő Erdély és a Banaat egyik legjobb színese, ma aktatászkával a hős alatt rója a város és falut, hogy könyvét kínál-gassa, köze-köze pedig nagyokat köhög és meg-megáll, hogy szivét caittíttassa. Azt a boldog, beteg szivét, amely nem is olyan rég még osztogatott s most megértést keres.

Ernő! Én is veled mondom:

Ha hatalmas törvényhozó lennék, rendeletben adnám ki, hogy könyvedet mindenki megvegye és elolvassa.

Mert, ha volí is idő, mikor kacagva sirtál és a holnap nem számított, úgy a „ma” könnye már többé nem mosoly... Ugy-e, Te drága, bohém fiú! Cs. I.

MOZI.

Nov. 27 és 28, szombaton és vasárnap

PEER — GYNT.

Iszen dráma! költeménye fi men. Hans Albers és Olga Tschekova színjátszó késszégének egész skálája vonul végig előtünk, amíg az erők és hegyek kőszá fiából frakkos világcsavargó lesz.

HIREK.

— Segély a bioszi (békási) arvinkárosultaknak. A békás községi arvinkárosultak részére a megyei tanács szászser lej segélyt utalt ki, másik szászser lejt pedig az árvis által megrongált utak javítására szavasott meg. Ezen összegek fedezésére az ideli költségvetésben a megyehás főlépcaóójának átalakítására megszavazott közsászser lejt használják fel.

— Klado italméresi engedélyek Ditrauban (Ditró). A helyi pénzügyigazgatóság nov. 30-án árlejtést tart 3 italméresi engedély bérbeadására Ditró községben. A bérlet tartalma 5 év. Kiküáltásár 2000 lej évente. Ajánlatokat 10 szászalék garanciával a pénzügyigazgatóságnál kell letenni. Ha ajánlattevő nem jelentkezik, úgy a következő árlejtés december 10-én lesz megtartva.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szent Ferenc harmadik rendje 1937 évi november hó 21-én este 1/29 órakor, Mercurea-Ciuc Csikszereciában, a román kath. főgimnázium tornatermében tartandó Szent Erzsébet emlékkünnepélyt rendez, az alábbi

MŰSORRAL:

1. É ótépeket mutatnak be Albiel Gabl, Sz. Cseh István és Sziwarih László, karének aláfestéssel.
2. Chopin G-moll balladá-ját songorán előadja György Baba.
3. Ünnepi beszédet mond Főtisztelendő Bálint Vilmos Tomesti (csiksszentmárai) plebános.
4. Értékel Dabreczeni Károlyné Odorheiu (székelyudvarhelyi) ének- és zenetanárnő, songorán kiseri Imets Akosné.
5. Szavai Főtisztelendő Szécs Dániel.
6. Hegedű szólo. Előadja Dabreczeni Károly Odorheiu (székelyudvarhelyi) bankigazgató, songorán kiseri Dabreczeni K. né.

7. „Adjatok kenyeret!” Baskó Márta egy felvonásos színdarabja. Előadók: György Matyó, Székely Büssi, Pocsosky Irma, Szabó Peczli, Lucse Icsu, Albiel Gabl, Albert Magdi, Salamon Juci, Salamon Biske és Fodor Ibike.

Helyárak: 30, 20 és 15 lej.
A rendi előjárás és a tagokat tagjai szeretettel meghívják az érdeklődő közönséget.

— **Házasság.** Barcsai Imre és Máthé Ilus november hó 14-én tartották esküvőjüket Racul (Rákoson).

— **As új román-kormány.** Sziante tis napig tartó vajadás után megalakult az új román-kormány. Amint előrelátható volt ismét Tatarescu volt miniszterelnököt bísta meg Ófelsége az új kormány megalakításával. As új kormány a liberális pártion, Iorga professor pártjára támaszkodik és választásai egyeségeit köt a Vaide Sándor román frontjával. Ennek sorint as új kormány összetételében csaknem teljesen a régi. Mindössze annyi változás van, hogy a belügyi tárca eiere Franco-vici volt közlekedési miniszter került, míg az ő helyét Inculet volt helyettes miniszterelnök vette át. Földművelésügyi miniszter lett Ionescu-S seati (Iorga-párti), míg Pop Valer dr. volt ipar és keresk. miniszter tarcaneiküit miniszter lett.

— **A választásokat december hó 20—23-ra írják ki.** A román törvényhozás felosztásáról szóló királyi kénirat valószínű november 22-en fog megjelenni. As alkotmány szerint ettől számítva 30 nap alatt as új választásoknak meg kell történnie. Így a képviselő választások minden valószínűség szerint december 22-én, a szenátor választások 23-án, míg a községi tanácsok szenátor választását ünnepek után tartják meg.

— **A Brasovi Turista Egyesület (B. T. E.) 10 éves jubileumát ünnepeite** november hó 5, 6. és 7-én. B-önünket azért is érdekli közelebből ez as ünnepe, mert csiki turistáink hét évvel ezelőtt ennek a B. T. E.-nek Csiki Csoportjaként kezdették el működésüket. Eltekintünk az ünnepeiket összejöveteleknek részletes ismertetésétől, mivel anokkal a napi lapok is foglalkoztak, de megemlítjük azt, hogy ez as egyesület 10 év alatt 3 működés végonyra tett azért, amelyet a Nagyó-havasai turista szállóból szerzett magának. Ezt a szállót teljesen a brasóli magyarság közadakozásából építették fel s másfél millió lejbe került. Asóta a Bolnokon is építettek két házat és egy „mamut-száncot”, ameiyan as országos sí-ugró versenyeket szoktak tartani. A B. T. E. ma Brasó legaktívabb, legvagyonosabb magyar egyesülete, amelyben egészség, egyszerű és takarékos szellem uralkodik és a „viribus univis” elvet itt nemcsak hirdetik, de gyakorolják is. As ünnepeiket részben Brasóban, részben a Nagyó-havason szajították le, ahol a csiki E. K. E.-et Vamser Géza képviselte.

— **Haligasson tanácsomra:** fejfájásnál dörssölje be homlokát, halántékát valódi DIANA sósborszesszel.

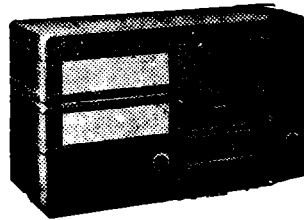
— **As E. G. E. tanfolyamai Csikban.** As Erdélyi Gazdasági Egylet, a tél folyamán 47 két hetes gazdasági tanfolyamot rendez. As első a Carta (csik-karcfalvi, ahol november 16-án nyit meg rendkívül nagy érdeklődés mellett. Összesen 60 haligató iratkozott be. A megnyitó ünnepe, szentmárai vette kezdetét. Utána Szász Antal plebános üdvözölte a megjelenteket. Majd as E. G. E. nevében Mikó László, a Marosmegyei Földműves Szövetség elnöke, E. G. E. felügyelő vásárolta as ismertette a tanfolyam célját és jelentőségét. As előadó: Szécs Mihály, Bathien Gábor gróf és Hajdó Odón. Ugyancsak itt írjuk meg, hogy 22-én veszi kezdetét a Plasni-de-jos (szász-altnai) tanfolyam. — Eddig 50 székely gasda iratkozott be. György Gábor plebános, nagy lelkesedéssel végül a szervezés nehéz munkáját. Előadó: Barán Dzsó, Szécs Mihály, Hajdó Odón, Molnár Ferenc és Angi Balázs.

— **Üres állások Gheorgheniben (Gyergyószentmiklóson).** A városi tanács pályásatot hirdet a villanytelepnél üresedésben lévő főgépész és szerelői állásokra. Pályásati határidő folyó év november 30-ig. Fisetés a villanytelep költségvetésében megállapított összeg. A főgépész állás elnyeréséhez a következő bizonyítványok szükségesek: 1. Kasánfűtői vizsga. 2. Gősgépkesztői vizsga, 3. Benzín- és Diesel-motor kezelői vizsga. 4. Magasszfűtővel rendelkező kezelői vizsga. 5. Öt évi szolgálatról egy bizonyítvány valamely magas szakképzésű intézményből, a villanyyszerelő állásban: 1. Villanyyszerelő munkakönyv, magasszfűtővel való halozati és alacsony szakképzésű belső munkák végzésére jogosító vizsgával. 2. Öt évi gyakorlati idő. Akik közhivatali szolgálatban vannak, azok csak fölöttes hatóságalk utján és azok jóváhagyásával pályázhatnak.

IRON TRIUMPH

Modell 1938.

Legjobb minőség. Bizonyítéka, hogy Osehszlovákiában két hónap alatt több mint 6000 drb Triumph készüléket adtak el.

Ara 6880 Lei.

Minden szaküzletben kapható.

IRON-TRIUMPH

60 állomás vétel. Hullámhossz 18—2000 m.

Természetű leadás. Nagyhengerű.

— **Hatalosás.** Kristó Domokosné szül. Tompa Rózsála, 58 korában, 10 évi hosszas szenvedés után, november hó 18-án meghalt Szucraloni (Csiksszentkirályon). Temetése november 21-én délután 3 órakor lesz. Elhunyat férje, 7 gyermeke és nagyszámú rokonsága gyászolja.

— **„Vásárhelyi Találkozó” történetét,** összes előadásait és hosszúságait magába foglaló több mint 200 oldal terjedelmű könyvre elő lehet jegyezni a Vákár ületben. Ara 100 lej. Előjegyzni csak december 1-ig lehet.

— **Vasat tettek a vasúti sínre.** Érdekes gyermek cslajt fedezett fel a Mihaileni (csiksszentmihályi) pályafelügyelő, amely könnyen végzetessé válhatott volna. Amint a pályafelügyelő napi ellenőrző körútját végezte a hatáskörébe tartozó pályatesten, Szentmihály és Ajnád között, a pálya legveszélyesebb részén, a sínekön hatalmas vasdarabot talált. A nyomozás során kiderült, hogy a vasdarabot S. A. 14 éves pástorgyermek — ki a közelben juhált legeltette — helyezte a sínekre. A veszélyesen pajkos gyermeket átadták a kiskor-ak bíróságának.

Szakacsónői vagy hazvesetőnői állást keres középtaru uriaszony. Cim: a Gyergyói Magyar Párt iroda.

Eladó esetleg bérbeadó egy új kőház, a gyakorló-téri-uccában, mely áll 3 szoba, konyha, kamra, pince és kis kertből. Értekezni lehet Nastasa Alexandrina, M.-Ciuc, Bójtly Gábor-féle ház.

Figyelem! Mivel az idén Mikulás vasárnapra esik, igyekezzék Mikulásra előre vásárolni. — Nagy választék triss áruban — Ifj. Papp Károly, fűszer, csamego és kávé-pörköldője, Mercurea-Ciuc. 1—2

Négy szobás lakás kiadó. Külön udvar és mellék-helyiségek. Cim a kiadóhivatalban.

Diák egyenruha szövetek!

**SCHERG,
ZIMMERMANN,
DOBANT és
ZABOLAI**

**POSZTÓGYÁRAK
KÉSZÍTMÉNYEI**

gyári lerakati árakban beszerezhetők

KARÁCSONY JÁNOS-nál, Mercurea-Ciuc Str. I. O. Bratianu 13.

Béles árakban nagy választék! 2—3

*Védekezésül
öblítsük torkunkat*

DIANA
sósborsszesszel

A marosvásárhelyi (targu-muresi) kereskedelmi és iparkamara közleményei.

No. 2372 2427, 2421—1937 Exportőrök, importőrök és kereskedők érdekl az alábbi közlemény: Holland, Bélg, Csehszlovák és Osztrák cégek kereskedelmi összeköttetést keresnek romániai kereskedő és ipari cégekkel; a névjegyzék betekinthető a Kereskedelmi és Iparkamara titkári hivatalában, a hivatalos órak alatt.

— No. 2417—1937. A pénzügyminiszter a Kamarák Szövetségének közbejárására a hozzávaló adó hátrálékok rendezésének határidejét meghosszabbította folyó év november hó 30-ig.

— **Kereskedő, iparosok és vállalkozók figyelmét** felhívjuk, hogy időközönként tekintsék meg a Kereskedelmi és Iparkamara hirdetésai tábláját.

Regatul României.
Primăria Oraşului Mercurea-Ciuc.
Nr. 3350—1937. cons.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 7 Decembrie 1937, ora 10 a. m., în sala de şedinţă a primăriei oraşului Mercurea-Ciuc, se va ţine licitaţie publică diminuendă, pentru angajarea pe timp de 3 ani, a taxatorilor pentru încasarea taxelor comunale, conform condiţiunilor caietului de sarcini, întocmit în acest scop.

Caetul de sarcini se poate vedea în orele oficiale, la primăria oraşului Mercurea-Ciuc (secţia administrativă).

Mercurea-Ciuc, la 13 Noemvrie 1937.

Victor Faroga m. p., primar.

B Tóke m. p., secretar.

Felvetsek vegyekereskedésembe egy szorgalmas fiut tanulónak, aki legalább a gimn. I. oszt. végente. Cim a kiadóhivatalban. 1—3

Varrógépek,
Kerékpárok,
Alkatrészek
Gábor Áronné-nál
Csikszereci-Mercurea-Ciuc, Ootavian Barbat ház.
16—26

Hirdetmény.

A csikszereci Legelőtársulat Igazgatósága egy darab kannak a tartására pályázatot hirdet. Érdeklődők az évi, vagy havitartásra vonatkozó ajánlatukat Holló Gábor legelőtársulati elnökhöz, 1937 évi december hó 10-ig beadhatják.

Mercurea-Ciuc (Csikszereci), 1937. évi november hó 10-én.

HOLLÓ GÁBOR,
l. t. elnök.

Veszünk (egyes, vagontételenként is) állandó szállításra, tisztított, száraz léchulladékokat. 1 méteres hosszban, kötegelve. Tisztított száraz gömbfát, 1, 1.50, 2, 2.50 hosszúságban, felsővégén 10 cm. és vastagabb. — Ajánlatot: „Zelullozo” jeligére kiadóhivatalba kérünk. 3—3

CSERÉPKÁLYHÁKI

A szombolyai Bohn-féle téglagyár kitűnő minőségű cserépkályhát minden színben és nagyságban kaphatók. Kivánatra gazdag mintakönyv áll a negyzedemű kőszögön rendezésére. Építkezők! Ugyanott a híres

BOHN-CSERÉP

bármily mennyiségben, jutányos árban kapható. Képviselet:

Jakab Sándor, M.-Ciuc—Csikszereci
Strada Compozitorului Nr. 7. 20—